

Elfte internationella olympiaden i lingvistik

Manchester (Storbritannien), 22–26 juli 2013

Lösningar till uppgifterna i den individuella tävlingen

Uppgift nr 1. Regler:

1. Om antalet stavelser i ordet (= stam + ändelse) är jämnt, är alla stavelser korta. Om antalet stavelser i ordet är udda, så förlängs den sista jämnt numrerade stavelsen av stammen.

2 = 2 + 0:	bu₁ja²-∅	3 = 2 + 1:	ba₁ma:² -gu₃
4 = 2 + 2:	bu₁ja²-gi₃mbal⁴	3 = 3 + 0:	gu₁da:²ga₃-∅
4 = 3 + 1:	gu₁da²ga₃-bi⁴	5 = 3 + 2:	ju₁du:²lu₃ -mu⁴jay₅
4 = 4 + 0:	mu₁yu²ba₃ra⁴-∅	5 = 4 + 1:	ga₁ja²gi₃mba:⁴ -gu₅

2. Om ändelsen **-ni** eller **-mu** kommer direkt efter en lång vokal, så förlorar den sin egen vokal.

(a) **mugaɽumu**, **waɽa:lgu**.

(b) **bama:n** — persons, **bupa:bi** — annan kvinna, **majurmuɽaj** — med en groda, **muɽa:mni** — moders.

(c) främlings — **muyubara:n**, för ett fiskenät — **mugaɽugu**, fader — **bimbi**, från en groda — **maju:rmu**, utan en man — **wagu:ɽagimbal**, duvas — **ɽuduluni**, sköldpadda — **baɽi:gal**, utan en bumerang — **waɽalgimbal**.

Uppgift nr 2. Det sammansatta substantivet har följande struktur:

$$\boxed{\begin{array}{l} \text{attribut} \\ (-l \text{ faller bort}) \end{array}} + \left\{ \begin{array}{l} -d- \text{ (före en vokal)} \\ -n- \text{ (före en konsonant)} \end{array} \right\} + \boxed{\text{huvudord}}.$$

<i>ilennime</i>	renhjord ("renhus")	<i>møɽer</i>	åska
<i>joqonnime</i>	trähus ("jakutiskt hus")	<i>ciremennime</i>	rede
<i>saanchoje</i>	träkniv	<i>joqonchoje</i>	jakutisk kniv
<i>johudawur</i>	näsfodral	<i>saadoɽoj</i>	trälåda
(a) <i>ilenlegul</i>	renfoder	<i>uoduo</i>	barnbarn
<i>cireme</i>	fågel	<i>oɽoj</i>	väska
<i>johul</i>	näsa	<i>aariinjohul</i>	gevärsmynning
<i>aariinmøɽer</i>	skott ("gevärsåska")	<i>uodawur</i>	vagga
<i>joqodile</i>	häst ("jakutisk ren")	<i>joqol</i>	jakut
- (b) *aarii* — gevär, *aariidoɽoj* — gevärsfodral, *ciremedawur* — rede (= *ciremennime*), *ile* — ren, *johudewce* — nästipp, *legul* — mat, *saal* — trä, *saannime* — trähus (= *joqonnime*), *uo* — barn.
- (c) järnfågel — *cuoncireme*, snarkning — *johunmøɽer*, spets av knivblad — *choje-dewce*, påse för proviant — *legudoɽoj*.

Uppgift nr 3. Regler:

1. x [ʔ].
2. Ett substantiv och efterföljande attribut uttalas som ett ord, men efter vokal faller [i] i slutet av det första ordet i sammansättningen bort, och [ʔ] faller bort i början av det andra ordet. *xisitai xagai* [ʔisitaj_ʔagai] → [ʔisitaagai]

3. 1 stavelse = CVV, CV eller VV (C = konsonant, V = vokal). Stavelseavdelningen börjar från slutet av ordet.

xiaapisi → [ʔiaapisi] → [ʔiaapi.si] → [ʔiaa.pi.si] → [ʔii.aa.pi.si]
hixi xitaxi [hiʔi_ʔitaiʔi] → [hiʔiitaiʔi] → ... → [hi.ʔii.tai.ʔi]

4. Stavelseviktshierarki: TVV > DVV > VV > TV > DV (T = tonlös konsonant ([h, k, p, s, t, ʔ]), D = tonande konsonant ([b, g])). Huvudbetoningen faller på den av de tre sista stavelserna som är av den tyngsta typen, och som står längst till höger.

giopai sabi [giopaj_sabi] → [gio...pa.sa.bi] ^{TV=TV>DV} → [gio.pa.¹sa.bi]

5. Sammansättningen har bibetoning om inget av det första ordet i frasen ingår i de tre sista stavelserna. Bibetoningen faller enligt samma regler som huvudbetoningen, men utan hänsyn till de sista tre stavelserna.

giopai sabi [giopaj_sabi] → $\overbrace{[gio...pa.sa.bi]}^1$ $\overbrace{[sa.bi]}^2$ → [gio.pa.¹sa.bi]
giopai xaibogi [giopaj_ʔaibogi] → $\overbrace{[gio.pa...ai.bo.gi]}^1$ $\overbrace{[ai.bo.gi]}^2$ → [₂gio.pa.¹ai.bo.gi]

Svar:

<i>xaabi</i>	ʔa. ¹ ai.bi	tunn
<i>xaapisi</i>	¹ ʔaa.pi.si	arm
<i>xitiixisi</i>	ʔi. ¹ tii.ʔi.si	fisk
<i>bigi</i>	bi. ¹ gi	jord
<i>kagahoaogii</i>	ka.ga.ho.ao. ¹ gii	papaya
<i>kaibai</i>	¹ kai.bai	apa
<i>kapiigaiitooi</i>	ka.pii.ga.ii.to. ¹ ii	penna
<i>poogaihiiai toio</i>	poo.gai. ¹ hia.to.io	gammal banan
<i>xabagi kapioxio</i>	₂ ʔa.ba.gi.ka.pio. ¹ ʔio	annan tukan
<i>xabagi xogiai</i>	ʔa.ba. ¹ gio.gi.ai	stor tukan

Uppgift nr 4. Ordföljden är $\boxed{\text{subjekt}} \boxed{\text{verb}} \boxed{\text{objekt}}$. Om subjektet varken är ägt eller ett egennamn, föregås det av artikeln **a**.

Substantiv: $\boxed{\text{rot}} + [-hi \text{ plural}] + \left[\begin{array}{l} \text{ägare:} \\ -ku \quad 1 \text{ person sing} \\ -no \quad 3 \text{ person sing} \\ -ndo \quad 3 \text{ person plur} \end{array} \right]$.

Egennamn: **a** + $\boxed{\text{den första stavelsen i roten}} + \mathbf{a} + \boxed{\text{rot}}$.

Ägande:

$\boxed{\text{ägt } -no \text{ ägare (singular)}}$, $\boxed{\text{ägt } -ndo \text{ ägare (plural)}}$.

Verb: $\left\{ \begin{array}{l} d- \text{ levande och plural} \\ n- \text{ icke-levande eller singular} \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{l} o- \text{ presens} \\ a- \text{ futurum} \end{array} \right\} + \boxed{\text{rot}}$.

Futurum: om rotens första ljud är **f**, ersätts det med **m**, annars skjuts **-um** in efter den första konsonanten.

Prepositionen **we** anger rörelsens riktning.

1. ***andoandoke nogholi lagahiku.***
- (a) Apan köper mina myror.
2. ***a dhinihi dasumuli we murindo robhinehi.***
Demonerna kommer att återvända till kvinnornas elev.
3. Myran kommer att klättra upp på elevens sten.
a-la-a-laga na-moni we kontu-no muri.
4. Myrorna går till Demonen.
a laga-hi do-kala we a-dhi-a-dhini.
- (b) 5. Mina kvinnors apor kommer att skära mina bananer.
ndoke-hi-ndo robhine-hi-ku da-dumodo kalei-hi-ku.
6. Apans berg (pl.) är långt borta.
molo-hi-no ndoke no-kodoho.

Uppgift nr 5. Område A aktiveras av tanken på skydd. Område B aktiveras av tanken på att hantera något. Område C aktiveras av tanken på mat. Område D aktiveras av långa ord. Forskarna hävdar att de tre första faktorerna har ekologisk relevans (dvs, experimentets resultat stämmer med data om mänskligt beteende i verkliga livet) och betydelse för överlevnad, och att område D har som uppgift att producera en visuell representation av det skrivna ordet.

Ord	Översättning	Område A (skydd)	Område B (hantering)	Område C (mat)	Område D (långa ord)
<i>refrigerator</i>	‘kylskåp’	låg	låg	hög	hög
<i>cow</i>	‘ko’	låg	låg	hög	låg
<i>bed</i>	‘säng’	hög	låg	låg	låg
<i>butterfly</i>	‘fjäril’	låg	låg	låg	hög
<i>spoon</i>	‘sked’	låg	hög	hög	låg
<i>cat</i>	‘katt’	låg	låg	låg	låg